

pligtelse til straks at tage fremmedsprogede elever med dårlige eller slet ingen danskundskaber ind i de normale skoleklasser.

Ad 2

Skal der sikres mulighed for et ordentligt socialt liv i alle folkeskolens klasser, forudsætter det, at andelen af børn med fremmed kulturbaggrund ikke bliver for stor i den enkelte klasse. Det hænger sammen med forskelle i det kulturelle adfærdsmønster.

Kendsgerningen er nemlig, at børn fra fremmede kulturer har andre sociale strukturer end danske børn. De fremmed-/tosprogede kommer så godt som aldrig i sportsforeninger og ungdomsskoler og får sjældent lov til at deltage i ungdomssammenhænge som lejrskoler, klubber, diskoteker, skoleballer og andre fester. Den danske tradition med at komme til børnefødselsdag i sine skolekammeraters hjem er også ukendt for mange tosprogede.

Det betyder, at mange af de steder, hvor børnenes sociale netværk dannes, kommer de fremmed-/tosprogede børn og unge ikke. Resultatet er, at der opstår en »social manko« for de danske børn i klasser med mange fremmed-/tosprogede. Der er simpelt hen ikke (klasse)kammerater nok. Alene af denne grund føler mange danske forældre sig tilskyndede til at flytte deres børn væk fra klasser/skoler med en stor andel fremmed- eller tosprogede elever.

Om disse forhold skrev skoleinspektør Johs. Morre Pedersen fra den århusianske Gjellerup skole i en kronik i dagbladet Politiken den 12. januar 1995:

»Mange – desværre ofte også vore egne politikere – betegner vor bekymring som racisme og manglende tolerance. Hvis der hos vore beslutningstagere ikke er større forståelse, kan man frygte udviklingen endnu mere. Men jeg vælger dog at tro, at mange af udsagnene fra vore overordnede er udtryk for ukendskab til forholdene snarere end uvilje til at gå i kast med problemerne.«

Selv uden sproglige problemer er der altså problemer forbundet med mange elever fra lande med helt andre kulturer end den danske. Koncentrationen af elever med fremmed kulturbaggrund på bestemte skoler udgør derfor et selvstændigt problem.

Det foreslås derfor, at man tilstræber en maksimumsgrænse for, hvor mange tosprogede elever med fremmed kulturbaggrund der bør være i en klasse.

Grænsen foreslås sat til 25 pct. Erfaringen synes nemlig at vise, at kommer andelen af fremmed- eller tosprogede elever højere op, begynder de danske forældre for alvor at flytte deres børn til andre skoler. Det gælder altså om at holde sig under »den kritiske grænse«.

Allerede under drøftelsen i foråret 1992 af forslag til folketingsbeslutning om bedre integration og sikring af udlændinges retsstilling i Danmark (B 65, folketingsåret 1991-92, jf. Folketingstidende 1991-92, FF sp. 6345, Till. A sp. 5143, FF sp. 8838, Till. B sp. 2809, FF sp. 10874, Till. C sp. 1425) var man opmærksom på disse problemer. Det hed i den dengang bredt vedtagne folketingsbeslutning: »Der skabes hjemmel til, at kommuner gennem samarbejde mellem nabo-skoler kan udveksle elever med henblik på at undgå alt for store koncentrationer af fremmedsprogede elever på enkelte skoler. Forældrene skal inddrages i beslutning herom. Det forudsættes, at regelsættet udformes med respekt for gældende konventioner og lovgivning vedrørende ligebehandling, ikkediskrimination og lignende.«

Det er denne beslutning, som her foreslås strammet op med angivelse af en 25-pct.-grænse. Udviklingen siden 1992 har vist, at beslutningen fra dengang ikke har forhindret store koncentrationer af fremmedsprogede elever på mange skoler.

Det bemærkes, at mange af de tosprogede udtrykker sympati for tanken om en kvoteordning.

Ad 3

Kommunerne er i dag forpligtet til at tilbyde fremmedsprogede elever undervisning i deres modersmål. Denne forpligtelse foreslås ophævet.

For det første er det uhensigtsmæssigt, at udlændinge, der ønsker at blive integreret i det danske samfund, skal kunne forlange undervisning i det oprindelige modersmål. Folkeskolens kræfter bør i stedet koncentreres om at styrke danskundervisningen i modtageklasserne – og i det hele taget.

For det andet er der tale om en udgift for det danske samfund. Det må være rimeligt, at de fremmed- og tosprogede, som ønsker deres børn undervist af professionelle lærere i deres modersmål, selv tager initiativ hertil og selv bidrager til betalingen herfor. Den danske folkeoplysningslov rummer eksempelvis generøse muligheder for en sådan undervisning.